

INUIT ATAQATIGIIT INATSIARTUNI

FM2022/098

10.05.2022

Harald Bianco

Forslag til Inatsisartutbeslutning om at Naalakkersuisut pålægges at udarbejde forslag til et tiltag for iværksættelse af Forsoningskommissionens 7 anbefalinger og at Naalakkersuisut forelægger handlingsplanen på Inatsisartut møde FM 2023.

(Medlem af Inatsisartut Doris Jakobsen Jensen, Siumut)

Indledningsvis ønsker vi at takke forslagsstiller Doris Jakobsen Jensen, Siumut for en meget interessant forslag som er nødvendig at debatter videre. Et forslag som er vigtig for et land der stiler mod selvstændighed.

Forslagsstilleren nævnte blandt andet, at kommissionen i begyndelsen af sit arbejde under et møde drøftede postkoloniale virkninger som desværre påvirker os op til den dag i dag. Da kommissionen blev nedsat i 2013 var følgende medtaget i koalitionsaftalen;

“For at overvinde postkoloniale virkninger for vores land, skal en forsoningskommission nedsættes, og der skal udarbejdes handlingsplan desangående”

(Egen oversættelse)

Ordene i formuleringen; ***“ For at overvinde postkoloniale virkninger for vores land”*** viser at vi skal overvinde koloniseringen. (Det vil sige, at vi stadigvæk er påvirkede)

Ligeledes nævnte kommissionen at vi stadigvæk har udfordringer der udpriger sig fra koloniseringen af vores land, hvorfor forslagsstillerens krav om afslutning af arbejdet er forståelig og naturlig.

INUIT ATAQATIGIIT INATSISARTUNI

Når man kikker tilbage og når man ser på forholdene i dag, er kolonisorers almindelige holdninger følgende; undertrykkelse af de tidligere koloniers befolkninger, forskelsbehandling, fratagelse af menneskerettigheder, udslettelse af levevis og normer m.v.

Kolonisorers handlemåder skader de oprindelige befolkninger fysisk og mentalt i meget stort omfang; mange selvmord, misbrug af alkohol og stoffer, seksuelle misbrug o.l. kendetegner de oprindelige befolkninger. Der er rigelig med dokumentation af det i den store verden og man siger at det er grunden til problemerne.

I mange år har vi brugt mange ressourcer og udgifter på det førnævnte problemer i samfundet, ligesom forslagsstilleren også nævnte det. I løbet af mange år har et afstedkommet mange forslag og der har været eksperimenter omkring disse, og indtil dato er problemerne ikke blevet mindre. Disse kan ses på de redegørelser der er udkommet. Vi er et fåtalligt folk som har forsøgt at overvinde disse; vi har forsøgt at løse problemernes rod, som er forhold som afstedkommer fra kolonitiden. Men ingen lytter til det; hvorfor mon? Hvad er det der synes at være en stor tabu der?

Jeg er misundelig på dem i vest, som er blevet undertrykt mere end os, som er blevet frataget deres levevis mere end os og som er blevet undertrykt på det sproglige og har mistet deres sprog og som med en grønlandsk professor i front arbejder for at genskabe deres oprindelige levevis. De har i deres skole "Angakkusarneq" på skoleskemaet. De ved at et folk der har deres levevis og skikke i behold også er et folk der lever trygt og som tror på sig selv. Det viser vores naboer i øst meget klart gennem deres udvikling og ved at de klarer sig godt samt ikke mindst gennem et trygt samfund.

Når vi skal se på det sted hvor jeg kommer fra, så er kolonihiermentaliteten stadigvæk herskende. Som udvalgsformanden for børn og familier udtrykte; at

INUIT ATAQATIGIIT INATSIARTUNI

disse forhold er skadelige for udvalgets arbejde, hvorfor vi må handle og arbejde.

Med disse begrundelser tilslutter vi os forslagsstillerens henstilling til at Naalakkersuisut afslutter arbejdet med de 7 indstillinger.

Jeg ved at dette vigtige arbejde ikke kan afsluttes i morgen, hvorfor vi har forståelse for det af Naalakkersuisut fremlagte ændringsforslag og ser frem til at de til foråret fremkommer med status på disse initiativer.

Med disse bemærkninger tilslutter Inuit Ataqatigiit sig forslaget og henviser den til udvalgsbehandling.

Tak.